

MAGYAR KÉMIKUSOK LAPJA

HUNGARIAN CHEMICAL JOURNAL

LXXXI. évf., 11. szám, 2026. november

A Magyar Kémikusok Egyesületének tudományos ismeretterjesztő folyóirata és hivatalos lapja

SZERKESZTŐSÉG:

Felelős szerkesztő: LENTE GÁBOR
KISS TAMÁS örökös tb. főszerkesztő
Olvasószerkesztő: SILBERER VERA
Tervezőszerkesztő: HORVÁTH IMRE

Szerkesztőbizottság:

KEGLEVICH GYÖRGY,
a szerkesztőbizottság elnöke,
BÁLINT MÁRIA, BUZÁS ILONA,
DOMBRÁDY ZSOLT, FABIÁN ISTVÁN,
GREINER ISTVÁN, HANCSÓK JENŐ,
ifj. SZÁNTAY CSABA, KALÁSZ HUBA,
KISS TAMÁS, MERNYÁK ERZSÉBET,
SKODÁNÉ FÖLDES RITA,
SZÉPVÖLGYI JÁNOS, TÖMPE PÉTER,
ZÉKÁNY ANDRÁS

Szerkesztők:

DOBÓ DORINA, KEGLEVICH KRISTÓF,
KERTI GÁBOR, KOVÁCS LAJOS,
NAGY GÁBOR, PAP JÓZSEF SÁNDOR

Szerkesztőségi titkár: KOCOR ERIKA

Kapják az Egyesület tagjai és a megrendelők
A szerkesztésért felel: LENTE GÁBOR

Szerkesztőség: 1106 Budapest,
Fehér út 10. (White Office)

Tel.: 36-20-214-0808

E-mail: mkl@mke.org.hu

Kiadja a Magyar Kémikusok Egyesülete
Felelős kiadó: SZABÓ JÁNOS ZOLTÁN
Nyomdai előkészítés: HORVÁTH IMRE
Nyomás: Europrinting Kft.
Felelős vezető: ENDZSEL ERNŐ
üzgyvezető igazgató

Terjeszti a Magyar Kémikusok Egyesülete
Az előfizetési díjak befizethetők
a CIB Bank 10700024-24764207-51100005 sz.
számlájára „MKL” megjelöléssel
Egy lapszám ára: 1800 Ft
MKE-tagoknak előfizetés: 9900 Ft
Nem MKE tagoknak: 19 900 Ft
Külföldön terjeszti
a Batthyany Kultur-Press Kft.,
H-1014 Budapest, Szentháromság tér 6.
1251 Budapest, Postafiók 30.
Tel./fax: 36-1-201-8891, tel.: 36-1-212-5303

Hirdetések-Anzeigen-Advertisements:
KOCOR ERIKA

Magyar Kémikusok Egyesülete,
1106 Budapest, Fehér út 10. (White Office)
Tel.: 36-20-214-0808,
e-mail: mkl@mke.org.hu

Aktuális és archivált számaink honlapunkon
(mkl.mke.org.hu) olvashatók

Index: 25 541
HU ISSN 0025-0163 (nyomtatott)
HU ISSN 1588-1199 (online)
DOI: 10.24364/MKL.2026.11

A lapot az MTA MTMT indexeli, és a REAL,
továbbá az Országos Széchényi Könyvtár
(OSZK) Elektronikus Periodika Adatbázisa
és Archivuma (EPA) archiválja

Talán nem titok az olvasó előtt, hogy egy havonta megjelenő magazinnal az íráskorok pusztán az időkorlátok miatt sem kapcsolódhatnak közvetlenül a napi hírekhez. A mostani beköszöntőnek sem lesz hírértéke – a tegnapelőtti események joggal nem érdekelnek senkit a mai társadalomban.

Amiért mégis korábbi eseményekről írok, az számomra fontos ok: 2026 szeptembere a kémia hónapja volt a Magyar Tudományos Akadémia megalapításának 200. évfordulójának ünnepi rendezvénysorozatában. Ennek sikeréhez sokan áldozatos, önzetlen munkával járultak hozzá, s itt is szeretném kifejezni mindenkinek elismerésemet. Szerencsére sokkal többen vannak annál, hogy név

szerint fel lehessen sorolni őket ebben a korlátozott terjedelmű beköszöntőben.

Reménytelen vállalkozásnak tűnt minden egyes eseményről külön beszámolni, de szerencsére szinte mindegyikről készült nyilvánosságra hozott videófelvétel, így bárki megtapasztalhatja a rendezvények magas színvonalát, az előadók őszinte lelkesedését, s azt is, hogy nem túl optimista várakozásaimat felülmúlóan nagy létszámú közönség volt a helyszínen. Nagyon remélem, hogy a rendezvényekhez hozzájárulók egy része hagyja magát majd arról meggyőzni, hogy lapunkban publikálható formába is átdolgozza mondanivalóját.

Ebben a számunkban a rendezvénysorozat megnyitójáról szerepel rövid beszámoló. Ez egyúttal a Más-képp látni – A mindennapok molekuláris világa című rendhagyó kiállítás bemutatója is volt. Az MTA Kémiai Osztálya szerintem nagyon bölcsen döntött úgy, hogy nem tudománytörténeti ritkaságokat próbál meg összeszedni, hanem azt kísérelte meg bemutatni, mitől központi tudomány a kémia, miért van ott mindenkinek a konyhájában, hálószobájában és fürdőszobájában. A kiállítást Pósfai Mihály, az MTA májusban megválasztott elnöke nyitotta meg, az első útmutatást pedig Perczel András adta hozzá, aki nek beszédét teljes egészében közöljük. Kiadvány is készült erre az alkalomra Két évszázad molekulái a Magyar Tudományos Akadémián címmel, ez az Akadémia könyvtárának weboldalairól ingyen letölthető.

Alapjában véve nem az MTA rendezvénye volt, de időzítésben a kémia hónapjával szerencsésen egybeesett a Molecular Frontiers nemzetközi konferencia. Ennek szeptember 24-én és 25-én az Eötvös Loránd Tudományegyetem Természettudományi Kara és a HUN-REN Természettudományi Kutatóközpont adott otthont. Az alapgondolat az, hogy középiskolás diákok a világ vezető tudósainak előadásait hallgathatják meg, illetve nekik kérdéseket tehetnek fel. A fiatal résztvevők száma az ezret közelítette, a vonzerő saját tapasztalataim szerint messze túlterjedt Budapest, mi több, időnként még Magyarország földrajzi határain is. Nyilvános weboldalakon megnézhető videófelvétel itt is készült, s az olvasók decemberi számunkban találhatnak majd egy rövid, fényképes beszámolót. A gigantikus szervezőmunkát hozzáértő csapat végezte Beke-Somfai Tamás vezetésével – a feladat méretét is meghaladó lelkesedéssel.

Nem szoktam véka alá rejtetni a véleményemet a magyar kémiaoktatás sanyarú helyzetéről, illetve a kémiáról kialakult súlyosan negatív társadalmi képről. 2026 szeptemberében azonban hosszú ideje először a derűlátás felé terelte a gondolataimat. Azt éreztem, hogy a magyar kémikusok képesek voltak összefogni úgy, hogy a fő cél nem az egyéni pályafutások építése, hanem valamiféle valós, pozitív társadalmi szerep betöltése volt. Ezzel a jövőben többet, rendszeresen kellene próbálkoznunk.

2026. november

Lente Gábor
Lente Gábor

TARTALOM

MTA 200

Másképp látni: a mindennapok molekuláris világa

Kiállításmegnyitó és könyvbemutató az MTA székházában

318

OKTATÁS

A századik részt vevő országra várva. Beszélgetés **J. L. Kiappesszel**

322

TETT-TÖRTÉNETEK

Pintér Péter Imre: Ózon, a csodák csodája, avagy egy kémiahistória

326

BIZTONSÁGI JELZÉSEK ÉS KÉMIAI BIZTONSÁG

Agárdi Tamás: Pillantsunk a jövőbe! A biztonsági jel, amely válaszol
– a DESS-koncepció

329

KÖNYVJAVANLÓ

Mértékekkel él az ember (*Horváth Dezső: Mit, miért, mivel mérünk?*)

Zürzavaros mértékeink a róftól a fényévig)

331

Tömpe Péter: Kémiai visszaemlékezés (*Jáky Péter: „Ahogyan én láttam”*)

334

KITEKINTÉS

Kutasi Csaba: Redukálószerkezetek a textilgyártásban

335

VEGYÉSZLETEK

Lente Gábor rovata

340

A HÓNAP KÉMIAI PUBLIKÁCIÓJA

342

A HÓNAP HÍREI

343

Címlapunkon:

A hónap molekulája:
B₈₀ – a bőrfüllerén
(Lente Gábor)